

Piegādes ķēdes iniciatīva

Pārvaldības un darbības noteikumi

Pieņēmusi pārvaldības grupa 2018. gada 2. Februārī

.....

Saturs

1. nodaļa. Preambula	3
2. nodaļa. Mērķis un darbības joma	4
2.1 Pārskats.....	4
2.2 Ģeogrāfiskais tvērums.....	4
2.3 Aptvertie produkti	4
3. nodaļa. SCI struktūras	5
3.1 Parakstītājorganizācijas.....	5
3.2 Priekšsēdētājs.....	5
3.3 Pārvaldības grupa	6
3.3.1 Sastāvs	6
3.3.2 Uzdevums, pienākumi un darbības principi	6
3.3.3 Pārvaldības grupas sanāksmes.....	7
3.4 Sekretariāts	9
3.5 Valstu platformas	9
4. nodaļa. Darbības satvars	9
4.1 Uzņēmumu reģistrēšanās un iesaistīto uzņēmumu veikta principu īstenošana.....	11
4.2 Strīdu izšķiršana un risinājumu rašana iespējamajos principu pārkāpumos.....	12
4.2.1 Individuāli strīdi.....	12
4.2.2 Apvienotie strīdi	13
4.3 Strīdu izšķiršana un risinājumu rašana iespējamajos procesuālo saistību pārkāpumos.....	14
4.4 Vispārējas intereses norādījumu un ieteikumu izstrāde.....	15
4.5 Atbilstības pārbaude, panākumu izvērtēšana un SCI pilnveidošana	16
4.5.1 Gada apsekojums	16
4.5.2 Gada ziņojums	17
4.6 Vienkāršotas procedūras mazajiem un vidējiem uzņēmumiem.....	17
4.7 Informēšana un izpratnes veicināšana	17
5. nodaļa. Saikne ar spēkā esošajiem valstu noteikumiem, citām brīvprātīgām shēmām un pārrobežu ietekme	18
5.1 Saikne ar valstu noteikumiem	18
5.2 Saikne ar citām brīvprātīgām shēmām un savstarpējā atzīšana	18
5.3 Pārrobežu aspekti	19
6. nodaļa. Saikne ar ES iestādēm	19
7. nodaļa. Finansēšana un budžets	19
8. nodaļa. Labas prakses principu un SCI pārvaldības un darbības noteikumu grozījumi; SCI likvidācija	20
9. nodaļa. Pretmonopolu pamatnostādnes	20

1. nodaļa. Preambula

1. Piegādes ķēdes iniciatīvu (*SCI*) 2013. gada 1. aprīlī izveidoja Eiropas asociācijas, kas pārstāv pārtikas un dzērienu rūpniecības nozari (*FoodDrinkEurope*), zīmola preču ražotājus (*AIM*), mazumtirdzniecības sektoru (*EuroCommerce*, *ERRT*, *Independent Retail Europe*, *Euro Coop*), mazos un vidējos uzņēmumus (*UEAPME*) un lauksaimniecības produktu tirgotājus (*CELCAA*).
2. *SCI* ir brīvprātīga shēma, kas izstrādāta Eiropas Komisijas vadītajā Augsta līmeņa forumā pārtikas piegādes ķēdes darbības uzlabošanai. Tās mērķis ir pārtikas piegādes ķēdē veicināt labu praksi kā pamatu taisnīgiem komerciāliem darījumiem. Tā ir balstīta uz labas prakses principiem, par ko ir panākta kopīga vienošanās un ko uzņēmumi apņemas integrēt savās ikdienas darbībās, procesuālu saistību kopumu, kas sekmē principu piemērošanu, strīdu izšķiršanas iespējām un dialoga ar ieinteresētajām personām sekmēšanu gan ES, gan valstu līmenī.
3. *SCI* papildina ES un valstu noteikumus, kā arī citas brīvprātīgas shēmas. Tā tika izstrādāta saskaņā ar četriem kritērijiem, ko 2013. gadā noteica komisārs M. Barnjē [*Barnier*] brīvprātīga mehānisma izveidei, un šie četri kritēriji ir efektivitāte, izmaksefektivitāte, iedarbīga kontrole un pārredzamība. Iniciatīvas sniegums tiek novērtēts, ņemot vērā šos kritērijus.
4. Šie pārvaldības un darbības noteikumi ir *SCI* vadības satvars.

2. nodaļa. Mērķis un darbības joma

2.1 Pārskats

5. Piegādes ķēdes iniciatīvas (*SCI*) mērķis ir sekmēt labu praksi uzņēmumu savstarpējos darījumos pārtikas piegādes ķēdē, nodrošinot mehānismu, ar kuru īstenot labas prakses principus, kas piemērojami vertikālās attiecībās pārtikas piegādes ķēdē (turpmāk "labas prakses principi")¹ un panākt to izpildi.
6. *SCI* balstās uz reģistrācijas sistēmu, kurā ekonomikas dalībnieki, tostarp MVU², reģistrējoties brīvprātīgi apņemas savos komerciālajos darījumos balstīties uz labas prakses principiem un akceptē dažādas strīdu izšķiršanas iespējas. Tās mērķis ir sekmēt dialogu starp iesaistītajām nozarēm.

2.2 Ģeogrāfiskais tvērums

7. Šis satvars attiecas uz visām ES dalībvalstīm. (Uzņēmumi, kas darbojas ES asociētajās valstīs, var pievienoties brīvprātīgi.)
8. No reģistrētajiem uzņēmumiem tiek gaidīts, ka tie īsteno principus savās organizācijās neatkarīgi no to darījumu partneru ģeogrāfiskās izcelsmes, ja vien līgumsaistību izpilde notiek ES.
9. Mazie un vidējie uzņēmumi (MVU), kas atrodas ārpus ES, savās attiecībās ar darījumu partneriem, kas reģistrējušies, var izmantot *SCI* paredzētās strīdu izšķiršanas iespējas, ja vien līgumsaistību izpilde notiek ES.

2.3 Aptvertie produkti

10. Šie noteikumi attiecas uz pārtikas (svaigas un pārstrādātas) un dzērienu produktiem. Tomēr uzņēmumi, kas ir daļa no pārtikas un dzērienu piegādes ķēdes, ir aicināti piemērot principus savās organizācijās neatkarīgi no produkta veida, ja pastāv līdzīgi apstākļi (piemēram, līdzīgs piegādes ķēdes sastāvs, līdzīgas produktu grupas vai līdzīga iepirkumu politika).

¹ Vertikālās attiecībās pārtikas piegādes ķēdē piemērojami labas prakses principi, kas pieņemti 2011. gada 29. novembrī (ar visiem pēcākajiem to grozījumiem).

² ES MVU definīcija: <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2003:124:0036:0041:EN:PDF>.

11. Šie noteikumi neattiecas uz tādu pakalpojumu sniegšanu, kuri pārtikas piegādes ķēdē tiek izmantoti tikai produktu nodrošināšanai un ir uzskatāmi tikai par papildpakalpojumiem (piemēram, loģistika, iepakšana).

3. nodaļa. SCI struktūras

3.1 Parakstītājorganizācijas

12. Parakstītājorganizācijas ir Eiropas organizācijas, kas ir parakstījušas *SCI*: *AIM*, *CELCAA*, *ERRT*, *EuroCommerce*, *Euro Coop*, *FoodDrinkEurope*, *Independent Retail Europe* un *UEAPME*. Šo sarakstu pēc vajadzības var grozīt.
13. Parakstītājorganizācija jebkurā brīdī var atteikties no dalības, par to paziņojot 12 mēnešus iepriekš, taču tai jāturpina pildīt savas saistības tai finanšu gadā, kurā beidzas paziņojuma periods.
14. Parakstītājorganizācijas sniedz ieguldījumu *SCI* finansēšanā saskaņā ar 9. nodaļā aprakstīto.
15. Parakstītājorganizācijas ieceļ 3.2.1. iedaļā minētos pārvaldības grupas locekļus.
16. Parakstītājorganizācijas apstiprina labas prakses principu un *SCI* pārvaldības un darbības noteikumu pārskatīto versiju saskaņā ar 8. nodaļu.

3.2 Priekšsēdētājs

17. Pārvaldības grupa ieceļ neatkarīgu priekšsēdētāju (turpmāk "priekšsēdētājs").
18. Priekšsēdētājs:
 - **vada pārvaldības grupas sanāksmes** un nodrošina, ka tiek ievēroti noteikumi un procedūras; uztur pastāvīgu dialogu ar pārvaldības grupu un atskaitās tai par savām darbībām;
 - **saņem konfidenciālas apvienotas sūdzības un izskata tās saskaņā ar 4.2.2. iedaļā (61.–66. punktā) noteikto procedūru;**
 - **ar pārvaldības grupas piekrišanu izsniedz vispārējas intereses norādījumus un ieteikumus, kas veicina labu praksi.** Izņēmuma gadījumos priekšsēdētājs, pienācīgi ņēmis vērā visus viedokļus, var izdot norādījumus vai ieteikumus pēc savas iniciatīvas. Visā šajā procesā priekšsēdētājs sadarbojas ar pārvaldības grupas locekļiem un pēc vajadzības var uzaicināt ekspertus, ko

ieteikušas valstu platformas;

- **pārstāv un popularizē *SCI* attiecībās ar ārējām personām.**

19. Priekšsēdētājs savā amatā nedarbojas nevienas konkrētas nozares, valsts vai uzņēmuma interesēs. Priekšsēdētājam ir saistoši kolektīvās atbildības, konfidencialitātes ievērošanas un piemērojamo tiesību aktu ievērošanas principi, kas ir jāievēro pārvaldības grupas locekļiem, kā minēts 3.2.2. iedaļā. Priekšsēdētājs paraksta konfidencialitātes līgumu.
20. Priekšsēdētājs attiecīgā gadījumā var deleģēt *SCI* pārstāvniecības pienākumu jebkuram pārvaldības grupas loceklim, lai tas, piemēram, apmeklētu konferenci vai sanākumi ar ieinteresētajām personām.
21. Priekšsēdētāja pilnvaru termiņš ir divi gadi, un to var divreiz pagarināt.
22. Priekšsēdētājs par savu amata pienākumu pildīšanu saņem atlīdzību.

3.3 Pārvaldības grupa

3.3.1 Sastāvs

23. Pārvaldības grupas sastāvs atspoguļo dažādās intereses pārtikas piegādes ķēdē. Katras interešu grupas pārstāvju skaits atspoguļo tās daudzveidību. Maksimālais pārstāvju skaits no katras interešu grupas:
 - lauksaimnieki un lauksaimnieku kooperatīvi — 5³;
 - pārtikas un dzērienu rūpniecības nozare un zīmola ražotāji — 5;
 - mazumtirdzniecība — 5;
 - lauksaimniecības produktu tirgotāji — 1;
 - pārnozaru grupa, kas pārstāv MVU, — 1.
24. Parakstītājorganizācijas iecel pārvaldības grupas locekļus, kam vajadzētu būt pilnvarotiem runāt savas nozares vārdā; nav atļauts iecelt uzņēmumu pārstāvjus.
25. Novērotājs ir persona, kam pārvaldības grupa katrā gadījumā atsevišķi ir atļāvusi piedalīties sanāsmē un kam nav pilnvaras pieņemt lēmumus.

3.3.2 Uzdevums, pienākumi un darbības principi

26. Pārvaldības grupa darbojas saskaņā ar kolektīvās atbildības, konfidencialitātes ievērošanas un

³ Šīs vietas ieņem asociācijas, kas pārstāv lauksaimniekus un lauksaimnieku kooperatīvus, ja un kad tās pievienojas satvaram.

piemērojamo tiesību aktu ievērošanas principiem. Šie principi attiecīgā gadījumā jāievēro arī novērotājiem. Pārvaldības grupas locekļiem ir jābūt attiecīgām zināšanām, lai tie varētu ievērot šos noteikumus, tostarp pretmonopola noteikumus. Tie paraksta konfidencialitātes līgumu.

27. Pārvaldības grupas locekļi savas pilnvaras īsteno pēc labas ticības. To galvenais uzdevums ir nevis aizstāvēt konkrētas intereses, bet gan panākt, ka *SCI* darbojas rezultatīvi. Pārvaldības grupas locekļi un novērotāji savā ārējā saziņā atbalsta principus un *SCI*.
28. Pārvaldības grupas locekļu kolektīvie pienākumi cita starpā ir šādi:
 - nodrošināt, ka tiek ievēroti *SCI* pārvaldības un darbības noteikumi un ka tiek pildītas minētajos noteikumos noteiktās saistības;
 - nodrošināt, ka vienmēr tiek ievēroti visaugstākie pārvaldības standarti;
 - uzturēt pastāvīgu dialogu ar priekšsēdētāju par tā darbībām, jo īpaši par viņa nodrošināto pārstāvniecību ārējā vidē un par atskaitīšanos par viņa darbībām;
 - uzraudzīt *SCI* vadību, tostarp reģistrēto uzņēmumu reģistru, gada apsekojumu, gada ziņojumu, finansēšanu, komunikāciju un popularizēšanu, attiecības ar valstu platformām un valstu shēmu savstarpējo atzīšanu;
 - vienbalsīgi iecelt un atcelt priekšsēdētāju; jo īpaši pārvaldības grupa nosaka priekšsēdētāja amatam piemērotus kandidātus;
 - sadarboties ar priekšsēdētāju tādu vispārējas intereses norādījumu un ieteikumu izstrādē, kas veicina labu praksi;
 - novērtēt labas prakses principus un pārvaldības un darbības noteikumus un iesniegt parakstītājorganizācijām priekšlikumus par to pārskatīšanu;
 - iesniegt parakstītājorganizācijām priekšlikumus par *SCI* likvidāciju.

3.3.3 Pārvaldības grupas sanāksmes

29. Pārvaldības grupas **sanāksmes** notiek Briselē vismaz četras reizes gadā. Pārvaldības grupas sanākumi var sasaukt priekšsēdētājs vai pēc vismaz divu pārvaldības grupas locekļu rakstiska pieprasījuma.
30. Sekretariāts vismaz četras nedēļas iepriekš rakstiski (pa e-pastu) **paziņo** par pārvaldības grupas sanākumi. Pat ja paziņojums nebūs saņemts, sanāksme un tajā pieņemtie lēmumi netiks atcelti.
31. Pārvaldības grupas locekļus var **pavadīt** vēl kāds to parakstītājorganizācijas darbinieks, ja par to ir iepriekš paziņots. Šim darbiniekam ir novērotāja statuss. Pārvaldības grupa var nolemt

attiecīgā gadījumā uzaicināt piedalīties novērotājus vai citas personas.

32. Piecas darbdienu iepriekš sekretariāts izsūta pārvaldības grupas sanāksmes **darba kārtību un dokumentus**; izņēmuma gadījumos minētais laikposms var būt īsāks. Pat ja dokumenti nebūs saņemti, sanāksme un tajā pieņemtie lēmumi netiks atcelti. Ar priekšsēdētāja atļauju izņēmuma kārtā dokumentus var iesniegt pārvaldības grupas sanāksmes laikā.
33. Pārvaldības grupas sanāksmēs **kvorums** ir tad, ja piedalās 75 % no pārvaldības grupas locekļiem, tai skaitā vismaz viens piegādes jomas pārstāvis un vismaz viens sadales tirdzniecības jomas pārstāvis. Pārvaldības grupas locekļi, kas piedalās attālināti, tiek uzskatīti par klātesošiem pārvaldības grupas sanāksmē.
34. Pārvaldības grupas locekļiem nav atļauts savā vietā sūtīt **aizvietotāju**. Izņēmuma kārtā, ja pārvaldības grupas loceklis nevar piedalīties interešu konflikta dēļ, var iecelt aizvietotāju, kam ir jāievēro šie noteikumi.
35. Sanāksmes protokolā reģistrē visus pārvaldības grupas locekļus, kas piedalās visā pārvaldības grupas sanāksmē vai tās daļā, un visus locekļus, kas sanāksmē nepiedalās.
36. Pārvaldības grupas loceklis var **pilnvarot** citu pārvaldības grupas locekli paust viņa viedokli sanāksmē. Par šīm pilnvarām paziņo priekšsēdētājam un sekretariātam vismaz vienu dienu iepriekš, un tās norāda sanāksmes protokolā.
37. Lēmumus pieņem vienprātīgi. Visus lēmumus, tostarp atturēšanos, reģistrē. Vajadzības gadījumā pārvaldības grupa, ievērojot rakstisku procedūru, var apstiprināt lēmumus starplaikā starp sanāksmēm.
38. Pārvaldības grupas loceklis, formulējot savus norādījumus vai principu interpretāciju un/vai ar to saistītus piemērus, var lūgt tos pārskatīt ārējam juridiskajam konsultantam. Ja tas nepieciešams darba kārtības izpildei, ārējo juridisko konsultantu var uzaicināt uz sanākumi, taču tas var piedalīties tikai attiecīgo darba kārtības punktu izskatīšanā.
39. Pārvaldības grupas locekļi un sanāksmes dalībnieki, kas nonākuši **interešu konfliktā**, vienmēr par to paziņo priekšsēdētājam. Priekšsēdētājs izslēdz interešu konfliktā nonākušo personu no sanāksmes attiecīgās daļas. Ja interešu konfliktā ir nonācis priekšsēdētājs, viņš par to paziņo pārvaldības grupai un nepiedalās attiecīgā darba kārtības punkta izskatīšanā.
40. Ja kāds pārvaldības grupas loceklis nepilda pārvaldības grupas uzdevumus un pienākumus,

priekšsēdētājs atkarībā no pārkāpuma smaguma var izdot brīdinājumu attiecīgajam pārvaldības grupas loceklim vai ierosināt izdot vēstuli attiecīgajai parakstītājorganizācijai. Priekšsēdētājs var ieteikt aizstāt attiecīgo pārvaldības grupas locekli.

41. Sekretariāts sagatavo pārvaldības grupas sanāksmes darba kārtības projektu un **protokola** projektu. Pirms tos izsūta pārvaldības grupas locekļiem un iesniedz apstiprināšanai nākamajā sanāksmē, tos nosūta priekšsēdētājam apstiprināšanai.
42. Vajadzības gadījumā pārvaldības grupa var **delegēt** uzdevumus *ad hoc* apakšgrupām (vai līdzīgām struktūrām). Šajās apakšgrupās nedrīkst piedalīties priekšsēdētājs.

3.4 Sekretariāts

43. Sekretariāts ir persona(-as), kas sniedz administratīvo atbalstu priekšsēdētājam un pārvaldības grupai. Sekretariātam ir jāievēro tie paši atbildības, konfidencialitātes un piemērojamo tiesību aktu ievērošanas noteikumi, kas ir jāievēro priekšsēdētājam un pārvaldības grupas locekļiem.
44. Sekretariāts paraksta konfidencialitātes līgumu.

3.5 Valstu platformas

45. Valsts platforma ir valsts līmenī izveidota struktūra, kas paredzēta principu un *SCI* īstenošanai valsts līmenī. Parakstītāji atzīst, ka parasti strīdus vislabāk ir izšķirt valsts līmenī.
46. Pārvaldības grupa atzīst valstu platformas savstarpējās atzišanas procesā, kas ir aprakstīts 5. nodaļā.

4. nodaļa. Darbības satvars

47. *SCI* darbības pamatā ir šādi elementi:
 - uzņēmumu reģistrēšanās un iesaistīto uzņēmumu veikta principu īstenošana un procesuālo saistību pildīšana;
 - strīdu izšķiršana un risinājumu rašana iespējamajos principu pārkāpumos;
 - strīdu izšķiršana un risinājumu rašana iespējamajos procesuālo saistību pārkāpumos;
 - vispārējas intereses norādījumu un ieteikumu izstrāde;

- atbilstības pārbaude, panākumu izvērtēšana un *SCI* pilnveidošana;
- vienkāršotas procedūras mazajiem un vidējiem uzņēmumiem;
- informēšana un izpratnes veicināšana.

4.1 Uzņēmumu reģistrēšanās un iesaistīto uzņēmumu veikta principu īstenošana

48. Uzņēmumi reģistrējas *SCI* tīmekļa vietnē.
49. Pirms reģistrēšanās uzņēmumiem jāveic **pašnovērtējums**, pēc vajadzības pārskatot savas iekšējās procedūras, lai nodrošinātu atbilstību principiem (tostarp apmācību, spēju piedalīties strīdu izšķiršanas iespējās, komunikāciju un kontaktpersonas iecelšanu iekšējai strīdu izšķiršanai). Reģistrēšanās brīdī uzņēmumi apstiprina, ka tie ir veikuši šo pašnovērtējumu un vajadzīgos pasākumus, lai ievērotu principus un īstenošanas un izpildes panākšanas procedūras, tostarp apstiprina, ka tie piekrīt iesaistīties jebkurā no strīdu izšķiršanas iespējām saskaņā ar šā satvara noteikumiem.
50. Uzņēmums **jāreģistrē** (un tā daļība jāatsauc) **izpildpersonai** vai izpildpersonām, kurām ir pilnvaras uzņemties saistības visa uzņēmuma vārdā ES, tostarp visu tā meitasuzņēmumu vārdā ES, saskaņā ar katra uzņēmuma korporatīvo struktūru (t. i., reģistrējoties var būt nepieciešamība parakstīties vairāk nekā vienai izpildpersonai, ja šādu pilnvaru nav nevienai atsevišķai izpildpersonai vai ja jāreģistrējas uzņēmuma valsts meitasuzņēmumiem). Katrs reģistrētais uzņēmums arī izraugās **procesa kontaktpersonu**, ar kuru sazināties jautājumos par turpmākiem pasākumiem, piemēram, uzraudzību u. c. Uzņēmumu reģistrējušo izpildpersonu un strīdu izšķiršanas kontaktpersonu vārdu, uzvārdu un amatu publicē tīmekļa vietnē.
51. Iesaistītie uzņēmumi **ievieš un/vai pielāgo apmācību**, lai nodrošinātu labas prakses principu ievērošanu. Mikrouzņēmumiem un mazajiem uzņēmumiem nav jāveic apmācība un vidējie uzņēmumi var izmantot vienkāršākas apmācības iespējas, jo to resursi ir mazāki.
52. Uzņēmumi pirms reģistrācijas sagatavojas **strīdu izšķiršanas procedūrai**, kas izklāstīta turpmāk, un **izraugās strīdu izšķiršanas kontaktpunktu**. Izraudzītais strīdu izšķiršanas kontaktpunkts ir neatkarīgs no komerciālajām sarunām un ir atbildīgs par jautājumiem, kas saistīti ar strīdu izšķiršanu. Strīdu izšķiršanas kontaktpunkts un iepriekš minētā procesa kontaktpersona var nebūt viena un tā pati persona.
53. Reģistrētie uzņēmumi **informē darījumu partnerus** par savu daļību satvarā. Uzņēmumi var brīvi izvēlēties, kā to darīt (piemēram, to norādīt līgumos vai rakstiskā paziņojumā telpās, kurās notiek sarunu sanāksmes). Reģistrētie uzņēmumi tiek aicināti informēt sabiedrību par daļību un principu īstenošanu (piemēram, uzņēmuma tīmekļa vietnē, publikācijās).

4.2 Strīdu izšķiršana un risinājumu rašana iespējamos principu pārkāpumos

54. Ja rodas strīds par labas prakses principu iespējamu pārkāpumu, piemēro turpmāk izklāstītos noteikumus.

4.2.1 Individuāli strīdi

55. Uzņēmumiem ir šādas iespējas strīdu izšķiršanai:

- a. **komerciāla pieeja** — sūdzības iesniedzējs var nolemt, ka prasību par attiecīgā jautājuma izskatīšanu tas iesniegs iespējamā pārkāpējuzņēmuma komerciālās hierarhijas augstākā līmenī;
- b. **līgumiskas iespējas** — sūdzības iesniedzējs var izmantot jebkurus līgumā paredzētos strīdu izšķiršanas mehānismus;
- c. **iekšējā strīdu izšķiršana** — sūdzības iesniedzējs var vērsties pie iespējamā pārkāpējuzņēmuma iekšējās strīdu izšķiršanas struktūras. Reģistrētiem uzņēmumiem, ja vien tie nav mazi uzņēmumi, ir jābūt ieviestai iekšējai strīdu izšķiršanas procedūrai. Iekšējai strīdu izšķiršanas procedūrai jābūt neatkarīgai⁴ no komerciālajām sarunām, kā arī objektīvai un ātrai. Procedūrai vajadzētu būt izstrādātai tā, lai tā sniegtu pārlicību, ka pret sūdzības iesniedzēju netiks vērsti komerciāli pretpasākumi;
- d. **mediācija vai izšķiršana šķīrējtiesā** — puses var izvēlēties vērsties pie neatkarīgas trešās personas, lai to strīds tiktu izšķirts vai nu ar nesaistošu risinājumu (izmantojot mediāciju), vai ar saistošu lēmumu (izšķirt to šķīrējtiesā). Šīm iespējām ir vajadzīga abu pušu piekrišana. Šīs iespējas izmantošanā radušos izmaksu sadali nosaka piemērojamie tiesību akti. Šķīrējtiesas procesam vajadzētu nodrošināt efektīvas aizstāvības garantijas. Pierādīšanas pienākums jāuzņemas sūdzības iesniedzējam;
- e. **tiesiskas metodes** — sūdzības iesniedzējs var izvēlēties izmantot parastās tiesiskās metodes saskaņā ar attiecīgās valsts noteikumiem.

56. Komerciālu pretpasākumu vēršana pret uzņēmumu, kas izmanto šos mehānismus, ir smags labas prakses principu pārkāpums.

57. Strīdu izšķiršanas mehānisms jāizvēlas uzņēmumam, kas iesniedzis sūdzību, ja vien tādējādi netiek pārkāpti valsts tiesību akti. Sūdzības iesniedzējs var izvēlēties iespēju, kas visvairāk atbilst tā vajadzībām, ar noteikumu, ka šī iespēja ir samērīga, ņemot vērā tās izmaksefektivitāti un lietderību attiecībā pret strīda veidu. Tas nozīmē, ka no uzņēmumiem tiek gaidīts, ka tie vispirms

⁴ Reģistrējoties uzņēmums var pamatot, ka tas kā mazais uzņēmums nevar nodrošināt šādu neatkarību.

izmantos iespējas, kas ir mazāk balstītas uz sacīkstes principu un rada mazākas izmaksas.

58. Reģistrējoties uzņēmumi piekrīt, ka tie risinās savus ar principu piemērošanu saistītos strīdus, izmantojot jebkuru no minētajām iespējām. Tāpēc pirms reģistrēšanās uzņēmumiem ir jāpārlicinās, ka tie ir gatavi iesaistīties jebkurā no minētajām iespējām. Sagaidāms, ka lielo vairumu strīdu, kas tiks izšķirti, izmantojot šīs metodes — izņemot strīdus, kas tiek izšķirti šķīrējtiesā vai izmantojot mediāciju vai tradicionālās tiesiskās metodes —, būs iespējams izšķirt četru mēnešu laikā.
59. Tiesiskās aizsardzības līdzekļi, sankcijas un/vai sodi, tostarp finansiāla kompensācija par jebkuriem faktiskiem un pierādītiem zaudējumiem, par labas prakses principu neievērošanu, tostarp komerciāliem pretpasākumiem, ir atkarīgi no izmantotās strīdu izšķiršanas metodes. Minētie tiesiskās aizsardzības līdzekļi, sankcijas un sodi ir piemērojami atbilstoši spēkā esošajiem tiesību aktiem.
60. Valstu platformas, kas minētas 3.4. iedaļā, tiek mudinātas palīdzēt uzņēmumiem noteikt piemērotus mediatorus un šķīrējtiesnešus.

4.2.2 Apvienotie strīdi

61. Uzņēmumu grupa vai asociācija, kas rīkojas to vārdā, var iesniegt apvienotu sūdzību priekšsēdētājam. Iesniedzot sūdzību, tā:
 - tiesību aktiem atbilstošā veidā savāc attiecīgo informāciju, lai pārlicinātos, ka sūdzība ir saturīga un būtiska;
 - visas procedūras garumā garantē visu iesaistīto pušu anonimitāti, kā arī procesa un sensitīvas informācijas konfidencialitāti.
62. No apvienotas sūdzības sagatavošanā un iesniegšanā iesaistītajām uzņēmumu grupām vai asociācijām, kas darbojas to vārdā, tiek gaidīts, ka tās ievēros visus piemērojamus tiesību aktus, jo īpaši noteikumus par sensitīvas informācijas apmaiņu un rīcības saskaņošanu tirgū.
63. Priekšsēdētājs visas procedūras garumā garantē visu iesaistīto pušu anonimitāti, kā arī procesa un sensitīvas informācijas konfidencialitāti. Novērtējot, vai sūdzība ir pieņemama, priekšsēdētājs tiesību aktiem atbilstošā veidā:
 - novērtē, vai tai ir pārrobežu ietekme un vai nav nevienas valsts platformas, kurai nodot šo sūdzību;

- pārliecinās, ka sūdzība ir saturīga un būtiska.
64. Ja nav valsts platformas vai līdzīgas piemērotas valsts līmeņa shēmas, priekšsēdētājs pirmām kārtām novērtē, vai ir kāds piemērots veids, kā izskatīt strīdu valsts līmenī.
Ja to nav iespējams izdarīt saprātīgā laikposmā, priekšsēdētājs novērtē, vai sūdzība ir pieņemama.
65. Ja sūdzība ir pieņemama, priekšsēdētājs uzklausā iesaistītās puses un, ja sūdzība ir pamatota, pieprasa pusei, kas, iespējams, izdarījusi pārkāpumu, ievērot noteikumus vai sniegt paskaidrojumu. Vajadzības gadījumā priekšsēdētājs, saņēmis iesaistīto pušu piekrišanu, var tās nosūtīt pie ārēja mediatora vai šķīrējtiesneša.
66. Ja lieta skar vispārējas intereses, priekšsēdētājs sadarbībā ar pārvaldības grupu izdod vispārējas intereses norādījumus un ieteikumus, kas veicina labu praksi. Norādījumus dara zināmus visiem reģistrētajiem uzņēmumiem, publicējot tos publiskajā tīmekļa vietnē, un iekļauj gada ziņojumā.

4.3 Strīdu izšķiršana un risinājumu rašana iespējamajos procesuālo saistību pārkāpumos

67. Reģistrētam uzņēmumam ir jāievēro virkne saistību — tā sauktās “procesuālās saistības” —, t. i., jānodrošina, ka tas:
- ievēro labas prakses principus;
 - ir veicis pašnovērtējumu;
 - ir ieviesis vai pielāgojis vecāko izpildpersonu un attiecīgu darbinieku apmācību, lai nodrošinātu labas prakses principu ievērošanu;
 - ir gatavs iesaistīties *SCI* paredzētajās strīdu izšķiršanas iespējās;
 - paziņo par savu reģistrāciju darījumu partneriem;
 - ir iecēlis kontaktpersonas iekšējas strīdu izšķiršanas un procesuālos jautājumos; abos jautājumos var būt iecelta viena un tā pati vai atšķirīgas personas;
 - neīstenos pretpasākumus;
 - apvienotas sūdzības gadījumā reagēs uz priekšsēdētāja pieprasījumu ievērot noteikumus vai sniegt paskaidrojumu;
 - ņems vērā un izpildīs priekšsēdētāja lēmumus par sūdzībām, kurās uzņēmums ir iesaistīts.
68. Ja uzņēmums konstatē neatbilstību (piemēram, kontaktpersona iekšējas strīdu izšķiršanas jautājumos, kuras vārds un uzvārds ir norādīts tīmekļa vietnē, vairs nestrādā uzņēmumā, un vēl nav izraudzīts tās aizstājējs), tas var:

- a) vērsties šajā jautājumā pie attiecīgā uzņēmuma;
 - b) informēt tieši *SCI* priekšsēdētāju, kas nodrošinās anonimitāti un konfidencialitāti.
69. Priekšsēdētājs, saņēmis sūdzību vai uzzinājis par kādas procesuālās saistības iespējamu pārkāpumu, pievēršas iespējamajam pārkāpumam samērīgi un pakāpeniski:
- a) **maznozīmīgu pārkāpumu** gadījumā priekšsēdētājs pieprasa uzņēmumam izlabot situāciju. Nav paredzēts publicēt uzņēmuma nosaukumu;
 - b) **būtisku pārkāpumu gadījumā**:
 - **dalības apturēšana**: ja pārkāpums apstiprinās, priekšsēdētājs pieprasa uzņēmumam izlabot situāciju. Ja pēc 30 kalendārajām dienām nav saņemtas ziņas ne par kādu attiecīgu rīcību, priekšsēdētājs var izdot brīdinājuma vēstuli. Ja pēc vēl 30 kalendārajām dienām uzņēmums joprojām pārkāpj savas procesuālās saistības, tā dalību var uz laiku apturēt, līdz pārkāpums tiek novērsts. Dalības apturēšana nozīmē, ka uzņēmums nevar gūt labumu no *SCI*, bet tam joprojām ir jāturpina pildīt tās uzliktie pienākumi. Informāciju par dalības apturēšanu norāda tīmekļa vietnē,
 - **izslēgšana**: ja pārkāpumi notiek pastāvīgi, tīši un bez paskaidrojumiem, priekšsēdētājs, vispirms īstenojis iepriekš minēto pakāpenisko procedūru, var galu galā nolemt izslēgt uzņēmumu no *SCI*. Šo lēmumu publicē tīmekļa vietnē un gada ziņojumā. Uzņēmums tiek izslēgts uz tik ilgu laiku, līdz priekšsēdētājs ir guvis pietiekamas garantijas, ka attiecīgās problēmas tiks pārlicinoši novērstas, bet ne mazāk kā uz sešiem mēnešiem. Ja izslēgtā puse vēlas atkal pievienoties *SCI*, tai ir jāpiesakās no jauna. Pārvaldības grupa var piekrist pārskatīt lēmumu, ja tiek iesniegti jauni pierādījumi vai argumenti.
70. Priekšsēdētājs galveno uzmanību vērš uz to, lai nodrošinātu, ka neatbilstīga rīcība tiek novērsta pēc iespējas ātrāk. Viņš nodrošina, ka sankcijas ir gan samērīgas attiecībā pret pārkāpuma būtību, gan iedarbīgas. Iesaistītajām pusēm vienmēr tiek dota iespēja sniegt paskaidrojumu.

4.4 Vispārējas intereses norādījumu un ieteikumu izstrāde

71. Priekšsēdētājs un/vai pārvaldības grupas locekļi jebkurā laikā, tostarp pēc vienotas sūdzības izskatīšanas, var vērst uzmanību uz problēmām, kas ir saistītas ar principu piemērošanu un/vai interpretāciju. Šādu pieprasījumu balsta uz konkrētiem un uzskatāmiem pierādījumiem, kas pamato vajadzību pēc vispārējas intereses norādījumiem vai ieteikumiem.
72. Priekšsēdētājs konstatē vajadzību pēc šādiem norādījumiem, un, lai tiem būtu arī pilnīgs iesaistīto nozaru atbalsts, apspriež tos ar pārvaldības grupu un lūdz tās apstiprinājumu. Iesaistīto uzņēmumu nosaukums visā procesā paliek konfidenciāls un anonīms.

73. Konfidencialitātes pienākumu neievērošana tiek uzskatīta par procesuālo saistību pārkāpumu, un tāpēc par to var tikt piemērotas sankcijas saskaņā ar 4.3. iedaļā izklāstīto procedūru.
74. Visus vispārējās intereses norādījumus un ieteikumus publicē tīmekļa vietnē un paziņo visām skartajām pusēm. No uzņēmumiem tiek gaidīts, ka tie norādījumus un ieteikumus ņem vērā principu piemērošanā. Šādi norādījumi un ieteikumi ir spēkā tikai no to pieņemšanas brīža bez atpakaļejoša spēka un neietekmē notiekošus strīdus.

4.5 Atbilstības pārbaude, panākumu izvērtēšana un SCI pilnveidošana

75. Pārvaldības grupa ir atbildīga par SCI darbības un attīstības uzraudzību. Šī uzraudzība tiek īstenota, ik gadu sagatavojot reģistrēto uzņēmumu neatkarīgu apsekojumu, kura rezultātus publicē gada ziņojumā.

4.5.1 Gada apsekojums

76. Visiem reģistrētajiem uzņēmumiem, izņemot mikrouzņēmumus un mazos uzņēmumus⁵, ir jāpiedalās gada apsekojumā. Katrs uzņēmums, kurš ir reģistrēts vairāk nekā vienā valstī, nodrošina, ka visi valstīs esošie tā meitasuzņēmumi, uz kuriem attiecas tā reģistrācija, aizpilda aptaujas anketu valsts līmenī katrā ES dalībvalstī, kurā tas darbojas.
77. Pamatojoties uz apsekojumu, tiek izvērtēta principu un procesuālo saistību ievērošana. Tas sniedz informāciju par šādiem elementiem:
- uzņēmuma valsts, lielums un daļa pārtikas piegādes ķēdē;
 - iesniegto un saņemto sūdzību skaits pa nozarēm;
 - principi, kas varētu būt pārkāpti;
 - izšķirto strīdu skaits sadalījumā pa izmantotajām strīdu izšķiršanas iespējām;
 - apmierinātība ar satvaru, tostarp pārliecība, ka netiks īstenoti komerciāli pretpasākumi, un uzlabojumu ierosinājumi.
78. Lai garantētu anonimitāti un informācijas konfidencialitāti, apsekojumā netiek aplūkota saskaņā ar šo satvaru izskatīto strīdu būtība.
79. Pārvaldības grupa neatkarīgā apsekojuma īstenošanu uztic trešai personai, kam ir jāievēro stingri konfidencialitātes noteikumi. Rezultāti tiek agregēti un publicēti tā, lai tiktu saglabāta anonimitāte un informācijas konfidencialitāte.

⁵ Sk. 4.6. iedaļu par vienkāršotām procedūrām mazajiem un vidējiem uzņēmumiem.

4.5.2 Gada ziņojums

80. Pārvaldības grupa sagatavo gada ziņojumu, kas ietver:

- apsekojuma rezultātus;
- pārskatu par priekšsēdētāja un pārvaldības grupas darbībām.

81. Parakstītājorganizācijas aktīvi izplata gada ziņojumu.

4.6 Vienkāršotas procedūras mazajiem un vidējiem uzņēmumiem

82. Lai palīdzētu MVU reģistrēties un gūt labumu no *SCI*, ir izstrādātas vienkāršotas procedūras:

- **mikrouzņēmumiem un mazajiem uzņēmumiem** ir tikai jāreģistrējas, lai apliecinātu apņemšanos darboties saskaņā ar *SCI* un principiem. Tie ir aicināti piedalīties gada apsekojumā, bet tas nav obligāti;
- **vidējiem uzņēmumiem** ir jāreģistrējas, lai apliecinātu apņemšanos darboties saskaņā ar *SCI* un izpildīt pamata apmācības pienākumus un varētu izmantot vienkāršu pašnovērtējuma rīku un — par īpašu cenu — tiešsaistes apmācības rīku. Ja trūkst resursu, nav jāieceļ neatkarīga kontaktpersona, bet ir obligāti jāpiedalās gada apsekojumā.

4.7 Informēšana un izpratnes veicināšana

83. Parakstītājorganizācijas apņemas censties panākt, ka iniciatīvā piedalās daudzi no to dalībniekiem. Tās jo īpaši mudina:

- uzņēmumus reģistrēties, lai maksimāli izmantotu šā satvara noteikumu sniegtās priekšrocības;
- valstu federācijas, valstu platformas un valstu iestādes izstrādāt, atbalstīt un īstenot izpratnes veicināšanas rīkus, tostarp apmācību, pamatojoties uz kopīgajiem ES līmenī izstrādātajiem rīkiem.

5. nodaļa. Saikne ar spēkā esošajiem valstu noteikumiem, citām brīvprātīgām shēmām un pārrobežu ietekme

5.1 Saikne ar valstu noteikumiem

84. Valstu noteikumi prevalē pār *SCI* pārvaldības un darbības noteikumiem, labas prakses principiem un piemēriem. *SCI* nolūks ir papildināt spēkā esošos noteikumus un risinājumus, ja nav citu mehānismu.

5.2 Saikne ar citām brīvprātīgām shēmām un savstarpējā atzišana

85. Atbilstoši subsidiaritātes un savstarpējās atzišanas principam var lūgt pārvaldības grupai atzīt konkrētu brīvprātīgo shēmu par atbilstošu šim satvaram. Uzņēmumi, kas atbilst šādai valsts vai starptautiskai shēmai, tad tiktu uzskatīti par atbilstošiem arī *SCI* pārvaldības un darbības noteikumiem. Taču tiem tāpat būtu oficiāli jāreģistrējas *SCI* un jāievēro noteikumi, ko piemēro *SCI* satvarā reģistrētajiem uzņēmumiem.
86. Ja 3.4. iedaļā minētajai valsts platformai, izskatot vienotu sūdzību valsts līmenī, nākas interpretēt vienu vai vairākus principus un pieņemt attiecīgus norādījumus, tās norādošais atzinums būtu jā sagatavo angļu valodā un 10 darbdienu laikā jānosūta priekšsēdētājam, kas to izplata un apspriež ar pārvaldības grupu. Priekšsēdētājs un pārvaldības grupa pārliecinās, ka tas nav pretrunā principiem un *SCI* norādījumiem, un, ja iespējams, ņem vērā attiecīgos tiem paziņotos valsts norādījumus, lai panāktu konsekvenci. Ja iespējams, šis process būtu jāpabeidz četrās nedēļās. Pretrunu gadījumā priekšsēdētājs, cik vien ir tā spēkos, cenšas nodrošināt konsekvenci principu interpretācijā, apspriežoties ar attiecīgo valsts platformu un nepieciešamības gadījumā izdodot savus norādījumus.
87. Valstu platformu pārvaldības reglamentam būtu pēc iespējas jāatbilst šiem pārvaldības un darbības noteikumiem. Tomēr, ja nepieciešams nodrošināt atbilstību valsts tiesību aktiem un pašregulācijas paražām, tie var atšķirties no minētajiem noteikumiem.

5.3 Pārrobežu aspekti

88. Pārrobežu strīda gadījumā ar jurisdikciju saistītos aspektus (piemēram, vietu, procesuālos noteikumus u. c.), kas nepieciešami strīda atrisināšanai, nosaka atbilstoši tiesību aktiem, kas piemērojami pamatā esošajām komerciālajām attiecībām.

6. nodaļa. Saikne ar ES iestādēm

89. *SCI* un labas prakses principi tika izstrādāti Eiropas Komisijas vadītajā Augsta līmeņa forumā pārtikas piegādes ķēdes darbības uzlabošanai. Priekšsēdētājs par sava darba rezultātiem un secinājumiem ziņo Eiropas Komisijai, lai nodrošinātu pārskatatbildību un pārredzamību.
90. Komisijai ir iespēja sniegt pārvaldības grupai ieteikumus par sistēmas darbību. Komisija nekādā veidā neiesaistās individuālu vai apvienotu strīdu izšķiršanā.

7. nodaļa. Finansēšana un budžets

91. Piegādes ķēdes iniciatīvu finansē parakstītājorganizācijas, kas veic iemaksu, par kuru ir panākta kopīga vienošanās, un citi iespējami ienākumu avoti. Pārvaldības grupa apstiprina budžetu katru gadu, un finanšu gads ilgst no 1. janvāra līdz 31. decembrim.
92. Nākamā gada budžeta projektu iesniedz pārvaldības grupas locekļiem pārskatīšanai vismaz divus mēnešus pirms tā finanšu gada sākuma, uz kuru tas attiecas (piem., 1. novembrī).

8. nodaļa. Labas prakses principu un SCI pārvaldības un darbības noteikumu grozījumi; SCI likvidācija

93. Attiecīgā gadījumā pārvaldības grupa izvērtē *SCI* pārvaldības un darbības noteikumus, tostarp to saikni ar valstu noteikumiem. Tā novērtē sniegumu, ņemot vērā shēmas izveides kritērijus, proti, efektivitāti, izmaksefektivitāti, iedarbīgu kontroli un pārredzamību.
94. Vajadzības gadījumā parakstītājorganizācijas, pamatojoties uz pienācīgu snieguma novērtējumu un apspriešanos ar valstu platformām, var pieņemt lēmumu par pārvaldības un darbības noteikumu un/vai labas prakses principu pielāgojumiem vai *SCI* likvidāciju. Tās informē reģistrētos uzņēmumus par būtiskām izmaiņām un dod tiem iespēju apdomāt, vai tie joprojām vēlas būt reģistrēti.

9. nodaļa. Pretmonopolu pamatnostādnes

95. Pārvaldības grupas locekļi, novērotāji un *SCI* sanāksmju dalībnieki neiesaistās tādās diskusijās, darbībās vai rīcībā, kā rezultātā tie vai to locekļi un dalībnieki varētu būt pārkāpuši piemērojamos tiesību aktus konkurences jomā. Tas attiecas ne vien uz diskusijām oficiālās sanāksmēs, bet arī uz neoficiālām diskusijām pirms vai pēc sanāksmēm vai to laikā. Katras sanāksmes sākumā visus klātesošos informē par šo pienākumu.
96. Sekretariāts protokolē visas sanāksmes, lai varētu pierādīt, ka ir pienācīgi ievēroti visi ierobežojumi, kas noteikti tiesību aktos konkurences jomā.